

rubu mreže. Ekipa, koja je izvela blokiranje, ima pravo da igra loptom još tri puta, prije nego što je uputi na protivničku stranu; igrači koji je u b. dotakao loptom, može ponovo igrati loptom; to se računa kao prvo od tri dozvoljena igranja loptom. Igrači koji blokiraju ne smiju dodirnuti loptom na protivničkom polju prije nego što je protivnički igrač izveo napad. Igrači stražnjeg reda ne smiju sudjelovati u b.; [2] vaterpolo: složen taktički element u napadu; izvodi se sa dva ili tri napadača, koji svojim tijelima prepriče put obrambenim igračima s namjerom da jednom od svojih napadača otvore slobodan prostor za približavanje i udarac na vrata.

blok-aut, odbojka: vrsta smečiranja na protivnički blok, tako da se lopta od protivničkog bloka odbije u aut, čime se, greškom protivnika, može realizirati napad.

Blok radničkih sportskih klubova, povijest: organizacija koja je udružila radničke sp. klubove predratne Jugoslavije, budući da su tadašnji sp. savezi bili pod hegemonijom ekonomsko jačih buržoaskih klubova. B.r.s.k. je osn. na sastanku delegata, radničkih klubova iz Zagreba, Beograda i Ljubljane, u Zagrebu 25. VII 1926. U okviru B.r.s.k. održano je niz sp. natjecanja; novogodišnji turniri radničkih sp. klubova iz Zagreba, te susreti radničkih reprezentacija Zagreba, Osijeka, Siska, Splita i Ivanič-Grada, najviše u nogometu i atletici. Od zagrebačkih klubova u B.r.s.k. su sudjelovali: SK Željezničar, SK Grafičar, SK Zagreb, RSK Amater, i Pekarski sportski klub i KSK Sloga. U radu su se istakli sp. radnici Milan i Edo Milanović i Ivan Krndelj. Organizacija je zabranjena policijskim ukazom, u oktobru 1928.

blok-udarac, stolni tenis: aktivan obrambeni udarac; koristi se u suvremenoj brzjoj igri, kad protivnik izvede napadački udarac. Izvodi se rukom, savijenom u laktu, kratkim pokretom prema naprijed, blizu ili iznad stola, neposredno nakon odsjeka loptice.

blokada (tal.), [1] američki nogomet: osnovni taktički element u napadu, u kojem igrači tijelom sprečavaju kretanje protivničkog igrača; [2] boks: način zaustavljanja protivničkog udarca podmetanjem vlastite šake ili podlaktice; [3] karate: tehnika otklanjanja udaraca rukama ili nogama; najčešće se udarac protivnika skreće s putanje podlakticom, dlanom ili nekim drugim dijelom ruke, a rjeđe stopalom ili nekim drugim dijelom noge. Da bi se izbjeglo sudaranje uzajamnih udaraca, što bi zahtijevalo upotrebu fiz. snage, b. se uvijek kombinira s kretanjima tijela. Najbolje su b. u kojima se koristi princip kružnih pokreta, kojima se s malim utroškom fiz. snage udarac protivnika skreće s njegove putanje toliko, koliko je potrebno da ne pogodi cilj; tada više snage ostaje za zadavanje protuudarca, koji redovno slijedi b.; [4] košarka: [a] način postavljanja igrača u napadu s namjerom da se ograniči mogućnost kretanja protivnika, i time suigraču stvori prostor za izvođenje napadačke akcije. B. može izvoditi igrač s loptom ili bez nje, u mjestu ili kretanjem, licem ili leđima okrenut protivniku. B. se primjenjuje protiv individualne obrane; [b] taktički element obrane; nastaje kad obrambeni igrač svojim postavljanjem sprečava protivničkog igrača u njegovim napadačkim akcijama s obzirom na njegovo kretanje. Igrač u obrani ne smije se iznenadno postaviti na put protivnikova kretanja bliže od oko 90 cm, jer tada ovaj nije u mogućnosti da izbjegne sudar (greška igrača u obrani). Igrač u obrani smije raširiti ruke pred protivnikom, međutim, ako igrač u napadu želi proći pokraj njega,

treba da makne ruku; [5] rukomet: [a] tehn.-taktički element sprečavanja kretanja protivnika u obrani tijelom s namjerom stvaranja slobodnog prostora za djelovanje suigrača; izvodi se sa ili bez lopte, postavljanjem ispred i iza protivnika, u obliku dvostruke blokade i blokadnim korakom; [b] tehn.-taktički element, sprečavanje kretanja protivnika u napadu tijelom; [6] rvanje: obrambena radnja kojom rvač sprečava i onemogućuje neke tehn. akcije protivnika (npr. ulaženja i podbijanja); [7] sp. medicina: uobičajeni naziv za injekciju za sprečavanje bolova; [8] šah: [a] zaustavljanje kretanja protivničkog pješaka. Naziv i razrada njene primjene uveo je A. Nimcović. Suština b. je u tome da se vlastita figura postavlja ispred protivničkog pješaka, tamo gdje je sigurna od njegova napada. Posebno dominantan položaj mogu imati figure, koje blokiraju centralne pješake; [b] tema u problemskom šahu, jedna vrsta pozicionog remija; sastoji se od toga da se spašava slabija strana, ograničavajući kretanje i uzajamno djelovanje jedne ili više protivničkih figura.

blokadna varijanta, šah: gl. poziciono obilježje je položaj pješaka u centru, koji određuje daljnji plan igre. Primjenjuje se u mnogim otvorenjima: u franc. obrani, Caro-Kannu, kraljevskoj indij. obrani i dr.

blokadni korak, rukomet: tehn.-taktički element igre u napadu; igrač nakon izvedene blokade, okretom oko jedne noge unazad, ostavlja iza svojih leđa braniča na kojem je izvršena blokada; time se dobiva brojčana prednost napada nad igračima ekipe u obrani.

blokadni napad, rukomet: tehn.-taktički element igre u napadu; jedan ili više igrača u napadu, s loptom ili bez nje, tijelima zatvaraju slobodan prostor za kretanje igrača ekipe u obrani i time suigračima oslobađaju prostor za završnu akciju prema vratima protivnika.

blokerska razdaljina, odbojka: igrači u pripremi za blok stoje na bližoj ili većoj udaljenosti od mreže; bliže b. r. je oko 20–30 cm od mreže, a dalja na udaljenosti jednokoračnog zaleta.

blokiranje, [1] rukomet: zgrađivanje štuta protivnika, tehn. element igre u obrani; postavljanje igrača u obrani tako da rukama ili tijelom prepriče let lopte na vrata. B. može biti pojedinačno ili grupno; [2] vaterpolo: ometanje napadača u izvođenju udarca na vrata dizanjem ruku i pokrivanjem dijela vrata; primjenjuje se kod zonske obrane ili u obrani s igračem manje.

blokiranje tijelom, hokej na ledu: akcija u kojoj igrač svojim tijelom blokira protivnika u njegovom kretanju.

bloquer, speleologija: univerzalna metalna stezaljka za užu pomoću koje se obezbjeđuje samoosiguranje ili samopodizanje.

bloške skije, prve u nas spominjane skije, nazvane prema slov. selu Bloke, a zabilježene 1689 u knjizi J. V. Valvazora, *Die Ehre des Herzogthums Krain* (Slava Vojvodine Kranjske).

Bloudek, Stanko (1890–1959), inž. strojarstva, graditelj velikih skakaonica u Planici i svestrani sportaš. Bio prvak Jugoslavije u umjetničkom klizanju (1925–29) i svojom sp. aktivnošću mnogo pridonio razvitku njegovog matičnog SK Ilirija (Ljubljana). Zatvaran i interniran za vrijeme fašističke okupacije; poslije II svj. rata predsjednik Fiskulturnog odbora Slovenije, Saveza za klizanje i koturljanje Slovenije i Jugoslavije i šef konstrukcijskog biroa pri Savezu sportova Slovenije; priz-

BLOKIRANJE (vaterpolo)

S. BLOUDEK

BLOŠKE SKIJE

BLOUDEKOVA
NAGRAĐA

nati međ. stručnjak za gradnju velikih ski-jaskih skakaonica. God. 1948 izabran za člana CIO. Njegovo ime nosi nagrada za zasluge u sportu (Bloudekova nagrada i plaketa Saveza tjelesnokulturnih organizacija Slovenije; dodjeljuje se od 1965).

Bloudekova nagrada, društveno priznanje Saveza tjelesnokulturnih organizacija Slove-